

- (ခ) “လုပ်သား ပြည်သူတို့ သွားလာ နေထိုင် အသုံးပြုသည့် အဆောက်အဦ၊ သို့မဟုတ် နေရာများ” ဆိုသည်မှာ၊ ဖျေး၊ ကျောင်း၊ ရုပ်ရှင်ရုံ၊ ကပွဲရုံ၊ ပန်းခြံ၊ ကစားကွင်း၊ တော်ခါဆောင်၊ ဖော်တယ်၊ ပျော်ပွဲစားရုံ၊ သို့မဟုတ် တည်းခိုခန်း၊ ကိုဆိုလိုသည်။
- (ဂ) “အစားအသောက်” ဆိုသည်မှာ အသီးအရွက်၊ သားငါး၊ ချက်ပြုတ်ပြုပြင် ရောင်းချသော အစားအစာ၊ အဖျော်ယမကာ၊ စည်သွတ်မူးစသော လူတို့စားသုံးသည့် ဓည်းသည့်အစား အသောက်မျိုးကိုမဆို ဆိုလိုသည်။
- (ဃ) “ဆေးဝါး” ဆိုသည်မှာ၊ အစား အစာနှင့် ဆေးဝါးများ အက်ဥပဒေ (The Food and Drugs Act) တွင် အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြထားသော ဆေးဝါးအပြင် အစိုးရက အခါအားလျော် စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်သည့်လူတို့ အတွက် ရောဂါအမျိုးမျိုးမှ ကာကွယ်ကုသရန် မည်ကဲ့သို့မဆို အသုံးပြုသော အဋ္ဌေ၊ အဇည်၊ အမှုန့်၊ အခဲဖြင့် ပြုလုပ်ထား သည့် မားဆေး၊ သောက်ဆေး၊ ထိုးဆေး၊ လိမ်းဆေး၊ သို့ မဟုတ် ရှုဆေးကို ဆိုလိုသည်။
- (င) “နေအိမ်သုံးပစ္စည်း” ဆိုသည်မှာ၊ နေအိမ်တွင် လူမှုရေးအတွက် အသုံးပြုသည့်ပစ္စည်း၊ ကလေး ကစားစရာပစ္စည်း၊ သို့မဟုတ် အားကစားနှင့် ကာယပစ္စည်းများကို ဆိုလိုသည်။
- (စ) “အလှကုန်ပစ္စည်း” ဆိုသည်မှာ၊ မသုံးလျှင် ဖြစ်သော်လည်း၊ ပင်ကိုယ်အလှကို နဂိုထက်ပိုမို၍ လှပဝင်းတယ်စေရန် အသုံးပြု သောပစ္စည်းကိရိယာကို ဆိုလိုသည်။
- (ဆ) “ကိုယ်ပိုင်ဆေးကုစောဟာ” ဆိုသည်မှာ၊ အစိုးရဌာန လက် အောက်ရှိသော ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးရုံနှင့် အလားတူ ဥပစာများ မှအပ မကျန်းမာသူများကိုဖြစ်စေ၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရသူများကို ဖြစ်စေ၊ မသန်မစွမ်းသူများကိုဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များနှင့် ဖီးဖွားအမျိုးသမီး များကိုဖြစ်စေ အတွင်းလူနာ၊ သို့မဟုတ် အပြင်လူနာအဖြစ် လက်ခံပြုစုကုသရေးအတွက် အသုံးပြုသော ဥပစာတခုခု၊ သို့မဟုတ် ရောဂါကုသရေးကို အထောက်အကူ ပြုရန် ဓါတ်ခွဲစစ်ဆေးခြင်း၊ ဓါတ်မှန်ရိုက်ခြင်းနှင့် အခြားစစ် ဆေးစမ်းသပ်ခြင်းများအတွက် အသုံးပြုသည့် ဥပစာတခုခုကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း ၂

ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးကို ကာကွယ်ခြင်း

၃။ အခြားတည်ဆဲ တရားဥပဒေများတွင် မည်သို့ပင် ပါရှိစေကာမူ အစိုးရ သည် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးကို ပိုမိုတိုး လှုပ်စိုက်စေရန်အတွက် ကောင်းမွန်လာစေရန်နှင့် လုပ်သားပြည်သူတို့၏

လုပ်စိုက်ခွင့်များ။

ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်၎င်း အောက်တွင်ဖော်ပြသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို အကြံပေးခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း၊ တားမြစ်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရမည်။

(၁) ပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ—

- (က) လူအများနေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အမှိုက်သရိုက်၊ အညစ်အကြေးများကို သိမ်းဆည်းစွန့်ပစ်ခြင်း။
- (ခ) လူအများအတွက် သောက်သုံးသောရေများကို အပြည့်ပြည့်ဆိုင်ရာစံချိန်မှီသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း။
- (ဂ) လူအများနေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်လေထုတွင် လူတို့ကိုဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့်အခိုးအငွေ့၊ အနံ့အသက်၊ အမှုန့်အမှုား၊ အသံပလံနှင့် ဓါတ်ရောင်ခြည် များကြောင့် ညစ်ညမ်းခြင်းမှ ကာကွယ်ခြင်း။
- (ဃ) မြို့ရွာစည်ပင်သာယာရေး၊ အိမ်ယာဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် လုပ်သားပြည်သူတို့သွားလာနေထိုင်အသုံးပြုသည့် အဆောက်အဦ၊ သို့မဟုတ် နေရာများ၏ ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(၂) လုပ်သားပြည်သူတို့ ထုတ်လုပ် ရောင်းချသော အစားအသောက်နှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စများ—

- (က) အစားအသောက် ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့် အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံ၊ လုပ်ငန်းဌာနများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်းမှပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်မှတ်ပုံတင်ခြင်း။
- (ခ) လုပ်သားပြည်သူသို့ ရောင်းချသော အစားအသောက်တို့ကို ကျန်းမာသန့်ရှင်းစေခြင်း။
- (ဂ) လုပ်သားပြည်သူသို့ ရောင်းချသော အစားအသောက်များကို အတုအပြုလုပ်ခြင်း၊ အခြားယုတ်ညံ့သောပစ္စည်းများနှင့် ရောစပ်ခြင်း၊ အစားအသောက်ထဲတွင် ရှိယင်းစွဲဝတ္ထု ပစ္စည်းများအား ထုတ် နုတ်ခြင်းတို့မှ ကာကွယ်ခြင်း။
- (ဃ) အစားအသောက် ထုတ်လုပ်ရောင်းချသော အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံ၊ လုပ်ငန်းဌာနတို့ကို ကျန်းမာသန့်ရှင်းစေခြင်း။
- (င) အစားအသောက်ရောင်းချသော ဥပစာအဆောက်အဦများကို ကျန်းမာသန့်ရှင်းစေခြင်း။
- (စ) လုပ်သားပြည်သူသို့ ရောင်းချသော အစားအသောက်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့်နေရာများတွင် ကူးစက်ရောဂါရှိသူများ ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခြင်းမှ ကာကွယ်ခြင်း။

- (ဆ) ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေသော အစားအသောက်များကို သိမ်းဆည်းဖျက်ဆီးခြင်း။
 - (ဇ) အစားအသောက်နှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စရပ်များကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရန် လိုအပ်လျှင် အစိုးရ ဝါတ်ခွဲခန်းများသို့ ပို့၍ စစ်ဆေးခြင်း။
 - (ဈ) အစားအသောက်များကို အစိုးရက အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ပေးသော စံချိန်နှုန်းကို ကိုက်ညီစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (၃) လုပ်သားပြည်သူများအတွက် အသုံးပြုရန်ဖြစ်သော နေအိမ်သုံးပစ္စည်းများနှင့် အလှကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများ—
- (က) နေအိမ်သုံးပစ္စည်းများနှင့် အလှကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်သော အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံများမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်မှပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်မှတ်ပုံတင်ခြင်း။
 - (ခ) ထုတ်လုပ်သော နေအိမ်သုံးပစ္စည်းများနှင့် အလှကုန်ပစ္စည်းများသည် လုပ်သားပြည်သူကို အတွက်ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားနိုင် လျှင်လျှင်သော်၎င်း၊ အဆိပ်အတောက် ဖြစ်စေနိုင်လျှင်လျှင်၎င်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော ဓါတ်ရောင်ခြည်ပါခဲ့လျှင်လျှင်၎င်း ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း။
 - (ဂ) ဘေးအန္တရာယ်ရှိသော ထုတ်လုပ်ပြီးသည့် နေအိမ်သုံးပစ္စည်းများနှင့် အလှကုန်ပစ္စည်းများကို လုပ်သားပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ် မရှိစေသောနည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်း။
 - (ဃ) ကုန်ရောင်းဆိုင်များမှ ဘေးအန္တရာယ် ရှိစေသော နေအိမ်သုံးပစ္စည်းများနှင့် အလှကုန်ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းဖျက်ဆီးခြင်း။
 - (င) နေအိမ်သုံးပစ္စည်းများနှင့် အလှကုန်ပစ္စည်းများကို အစိုးရက အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ပေးသော စံချိန်နှုန်းကို ကိုက်ညီစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (၄) ကူးစက်ရောဂါများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများ—
- (က) ကူးစက်ရောဂါပြန့်ပွားခြင်းကို နှိမ်နင်းကာကွယ်ရန် အလို့ငှါ အခါအားလျော်စွာ ဒေသအလိုက် တိုင်ကြားရမည့် ရောဂါအမည်စာရင်းများကို ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်း။
 - (ခ) ကူးစက်ရောဂါ ကာကွယ်ရေးအလို့ငှါ၊ စုံစမ်းတွေ့လာခြင်း၊ လုပ်သားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးကာကွယ်ဆေးထိုးသည့်အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ဝိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များ သတ်သင်ခြင်းနှင့် အခြားလိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(၈) လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးကိုစိုးရိမ်ဘွယ်ရာ ကူးစက် ရောဂါကျရောက်နိုင်သည့် အခြေအနေရှိလျှင်၊ သို့မဟုတ်ကူး စက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေလျှင်၊ အစိုးရသည်ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ သို့မဟုတ်ဒေသတစ်ခုခုကို ကျန်းမာရေးအတွက် စိုးရိမ်ရသော အရေးပေါ်ဒေသဟုအမိန့် ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့်လိုအပ်သောရောဂါ ကာကွယ် ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(၅) ကိုယ်ပိုင်ဆေးကုဂေဟာများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများ—

(က) ကိုယ်ပိုင်ဆေးကု ဂေဟာများနှင့် ပတ်သက်၍ လိုအပ်သည့် စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ခြင်း။

(ခ) ကိုယ်ပိုင်ဆေးကုဂေဟာအားလုံးကိုမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင် မှ ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်မှတ်ပုံတင်ခြင်း။

(၆) လုပ်သားပြည်သူများအတွက် အသုံးပြုရန်လိုအပ်သည့် ဆေးဝါးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများ—

(က) ဆေးဝါးများကို ဖြန့်ဖြူးရောင်းချရန် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ လက်လီ လက်ကားရောင်းချခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကို မှတ်ပုံတင် ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်မှ ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်မှတ်ပုံတင်ခြင်း။

(ခ) လုပ်သားပြည်သူတို့အား ဆေးဝါးများသည် ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်စေရေးနှင့် တန်ခိုးအာနိသင် ပြည့်ဝမှန်ကန်ရေးအတွက် ဖော်စပ်နည်းနှင့် ဆေးဝါးနမူနာများကို အစိုးရက ဤကိစ္စ အလို့ငှါဖွဲ့စည်းထားရှိမည့်အဖွဲ့အစည်းများသို့ပေးပို့စေခြင်း။

(ဂ) ဆေးဝါးတန်ခိုးအာနိသင်ရှိသည်ထက် ပိုမို၍ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် လိမ်လည်၍ဖြစ်စေ၊ ကြော်ငြာခြင်းများကို တားမြစ်ခြင်း။

(ဃ) နိုင်ငံခြားမှတင်သွင်းသော ဆေးဝါးများကို တန်ခိုးအာနိသင် စိစစ်ပြီးမှသာလျှင် ဖြန့်ဝေစေခြင်း။

(င) ဆေးဝါးတန်ခိုး အာနိသင် စစ်ဆေးစစ်သပ်ရန် အလို့ငှါ၊ အစိုးရက သတ်မှတ်ပေးသည့် ဓါတ်ခွဲခန်းတစ်ခုခုကို တာဝန် ပေးခြင်း။

အခန်း ၃

လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ

၄။ အစိုးရသည်၊ ဤဥပဒေ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မည်သည့်ကိစ္စရပ်ကိုမဆို ဆောင်ရွက်ရန်—

တာဝန်ပေးခြင်း။

- (က) လိုအပ်သည့်အဖွဲ့ အစည်းများဖွဲ့စည်း၍၊ ယင်းဖွဲ့စည်းသည့် အဖွဲ့အစည်းများအား သက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက်အကြံပေးစေခြင်း၊ စစ်ဆေးစေခြင်း၊ ကြီးကြပ်စေခြင်း၊ ပြုပြင်စေခြင်း၊ တားမြစ်စေခြင်း၊ ဖျက်ဆီးစေခြင်းတို့အတွက် တာဝန်ပေးအပ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။
- (ခ) မည်သည့်အစိုးရဌာန၊ အစိုးရလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများသို့မဆို တာဝန်ပေးအပ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၅။ ။ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများကသော်၎င်း၊ ၎င်းအဖွဲ့များမှ တာဝန်ပေးအပ်ထားခြင်း ခံရသူများကသော်၎င်း၊ ဤဥပဒေအရ တာဝန်ပေးအပ် ထားခြင်းခံရသော အစိုးရဌာနများနှင့် အစိုးရလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများကသော်၎င်း၊

ပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများ၊ အစားအသောက်နှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများ၊ လုပ်သားပြည်သူများအတွက် အသုံးပြုရန်ဖြစ်သော နေအိမ်သုံးပစ္စည်းနှင့် အလှကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စများ၊ ကူးစက်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စများ၊ ကိုယ်ပိုင်ဆေးကုဂေဟာနှင့်ပတ်သက်သည့်ကိစ္စများ၊ လုပ်သားပြည်သူတို့အသုံးပြုသည့် ဆေးဝါးများနှင့်ပတ်သက်သည့်ကိစ္စများ စသည်တို့အတွက် အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံများ၊ လုပ်ငန်းဌာနများ၊ ဆိုင်များ၊ ဥပစာများ၊ နေရာများ၊ အဆောက်အဦများသို့ အချိန်အခါမရွေး ဝင်ရောက်စစ်ဆေး ညွှန်ကြားခွင့်ရှိသည်။

အခန်း ၄

နည်းဥပဒေများအဖြစ်၊ မှတ်ယူရမည့်တည်ဆဲဥပဒေများ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ

၆။ ။ ဤဥပဒေအရပြုလုပ်သည့် နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုမီ အောက်ဖော်ပြပါဥပဒေများ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဤဥပဒေအရ ပြုလုပ်ထားသည့် နည်းဥပဒေများ အဖြစ် မှတ်ယူ၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။ သို့ရာတွင် ယင်းဥပဒေများတွင်ပါသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဤဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့် သဘောထားများနှင့် မဆန့်ကျင်သမျှ သာလျှင် ဆက်လက်အတည်ဖြစ်စေရမည်။

- ၁။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ကိုယ်ပိုင်သူနာပြုဂေဟာများမှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေ
- ၂။ The Dangerous Drugs Act.
- ၃။ The 'Epidemic Diseases Act.
- ၄။ The Food and Drugs Act.
- ၅။ The Food and Drugs (Amendment) Act 1949.
- ၆။ The Ghee Adulteration Act.
- ၇။ The Leprosy Act.
- ၈။ The Vaccination Act.

(၃) ပုဒ်မ ၆ နှင့် ၇ တွင်ဖော်ပြထားသော ဥပဒေ တခုခုအရ ပြုသည့် သို့မဟုတ်ထုတ်သည့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောနည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း ဥပဒေ၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ အမိန့်၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက် တခုခုသည် ဤဥပဒေ အရပြုသည့် သို့မဟုတ် ထုတ်သည့်နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေ၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ အမိန့်၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်တခုခုဖြင့် နှုတ်သိမ်းပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုသေးမီ ကာလ အတွင်း ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်သမျှသာဆက်လက်အကျိုးသက် ရောက်စေရမည့်ပြင် ဤဥပဒေအရပြုသည့် သို့မဟုတ် ထုတ်သည့်နည်းဥပဒေ၊ စည်း မျဉ်းဥပဒေ၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ အမိန့်၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း မှတ်ယူရမည်။

အခန်း ၅

ပြစ်ဒဏ်နှင့် အရေးယူနည်းများဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ

၉။ ။ (၁) အခြားဘည်ဆဲတရားဥပဒေများတွင်မည်သို့ပင် ပါရှိသောမူ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၆ နှင့် ၇ တွင် ဖော်ပြထားသော ဥပ ဒေများနှင့် ယင်းဥပဒေများအရပြုသည့် သို့မဟုတ် ထုတ် သည့်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောနည်းဥပဒေ

ပြစ်ဒဏ် များနှင့် အရေးယူနည်းများ။

စည်းမျဉ်းဥပဒေ၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ အမိန့်၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်များပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် တခုခုကိုသော်၎င်း၊ ဤဥပဒေနှင့် ဤဥပဒေအရပြု သည့် သို့မဟုတ် ထုတ်သည့် နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေ၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ အမိန့်၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်များပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တခုခုကိုသော်၎င်း—

- လိုက်နာရန်ဖျက်ကွက်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
- ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
- ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
- သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သိနိုင်လောက်သော အကြောင်းများရှိလျက် နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်စေရန် သူတပါးကိုအားပေးကူညီလျှင်—

(က) ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်သည်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စသော်၎င်း၊ လုပ်သား ပြည်သူများအတွက် အသုံးပြုရန် ဖြစ်သော နေအိမ်သုံး ပစ္စည်းများနှင့် အလှကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စ သော်၎င်း ဖြစ်လျှင်၊ ပဋိပက္ခအကြိမ်တွင် ၁ နှစ်ထိထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၅၀၀ ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ် စေကျခံစေရမည့်ပြင်၊ ထိုပြစ်မှုတွင် အကျိုးဆောင်သောပစ္စည်း များကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ်သိမ်းယူခြင်း ခံစေရမည်။

(ခ) ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်သည်၊ လုပ်သားပြည်သူ့ထုတ်လုပ်ရောင်း ချသော အစားအသောက်နှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စသော် ၎င်း၊ ကူးစက်ရောဂါများဖြင့်ပတ်သက်သည့် ကိစ္စသော်၎င်း။

လုပ်သားပြည်သူများအတွက် အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည့် ဆေးဝါးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စသော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်လျှင် ပဌမ အကြိမ် ၃ နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၁,၀၀၀ ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုပြစ်မှုတွင် အကျိုးဝင်သော ပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းခံစေရမည်။

(ဂ) ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ကိုယ်ပိုင်ဆေးကု ဂေဟာများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စဖြစ်လျှင် ပဌမ အကြိမ်တွင် ၅ နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၅,၀၀၀ ထိဒဏ်ငွေဖြစ်စေ၊ ဒဏ် နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုပြစ်မှုတွင် အကျိုး ဝင်သော ပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းခံစေရမည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ(၁) တွင် ဖော်ပြထားသည့် တရားဥပဒေတရားပင် ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော ပြဋ္ဌာန်းချက်တရားကို ကြိမ်သမာဓက၊ ဒုတိယ အကြိမ်၊ သို့မဟုတ်နောက်ထပ်—

- လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
- ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
- ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ရန်ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
- သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ သိနိုင်လောက်သော အကြောင်းများ ရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူး လွန်စေရန် သူတပါးကို အားပေးကူညီလျှင်—

(က) ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်သည်၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) (က)ပါ ကိစ္စဖြစ် လျှင် ၃ နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ကျခံရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုပြစ်မှုတွင် အကျိုးဝင်သော ပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်း ခံရ မည်။

(ခ) ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်သည်၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) (ခ)နှင့် (ဂ)ပါ ကိစ္စ ဖြစ်လျှင် ၁၀ နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုပြစ်မှုတွင် အကျိုးဝင် သော ပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူ ခြင်းခံရမည်။

(၃) ဤပုဒ်မအရ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူသည့်ပစ္စည်းများကိုအစိုးရ ကဖြစ်စေ၊ အစိုးရကတာဝန်လွှဲအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းက ဖြစ်စေ အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်သည့် ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ထုခွဲနိုင်သည်။

(၄) ဤပုဒ်မအရ ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်ထိနှင့် ၃ နှစ်အထက်စီရင်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုတစ်ခုတရာကို ဤကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက လုပ်ပိုင်ခွင့်လွှဲအပ်ထားသူ၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၏ အခွင့်အမိန့်မရရှိဘဲ မည်သည့်ထရားရုံးတွင်မျှ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုရ။

၁၀။ ။ (၁) မည်သူမဆိုပုဒ်မ ၉ (၁) တွင် ရည်ညွှန်းသည့်တရားဥပဒေ တခုခုပါ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော ကုမ္ပဏီများကျူးလွန်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်တခုခုကို—
ပြစ်မှုများ။

- လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်လှင်း၊ သို့မဟုတ်
- ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
- ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျှင်၊ သို့မဟုတ်
- သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သိနိုင်လောက်သော အကြောင်းများရှိ လျက်နှင့်ဖြစ်စေ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်စေရန် သူတပါးကိုအားပေးကူညီလျှင်။

ထိုသူသည်၊ ကုမ္ပဏီဖြစ်သော် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်စဉ်က၊ ထိုကုမ္ပဏီ၏ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ကုမ္ပဏီကို ကြီးကြပ်တာဝန်ခံသူ အသီးသီးနှင့်ကုမ္ပဏီသည်၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု မှတ်ယူရမည့်အပြင်၊ ထိုသို့မှတ်ယူသည့် အားလျော်စွာ တရားစွဲဆိုခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းလည်း ခံရမည်။

သို့ရာတွင်ထိုသူသည်၊ ထိုပြစ်မှုကိုမိမိမသိဘဲ ကျူးလွန်ကြောင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အဆိုပါပြစ်မှုမကျူးလွန်ရလေအောင် မိမိလုံ့လပြုသင့်သမျှ ပြုခဲ့ကြောင်းဖြင့် သော်၎င်း၊ သက်သေထင်ရှားပြုလျှင်၊ ဤပုဒ်မခွဲပါကောင်းကြောင့်၊ ထိုသူအားဤဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော မည်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကိုမျှ မစီရင်ရ။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၂) တွင်မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ ဤဥပဒေအရဖြစ်သောပြစ် မှုကို ကုမ္ပဏီက ကျူးလွန်သည့်ကိစ္စတွင်၊ ထိုပြစ်မှုကိုကုမ္ပဏီ၏ဒါရိုက်တာ၊ မန်နေဂျာ၊ အတွင်းရေးမှူး၊ သို့မဟုတ် အခြားအရာရှိတဦးဦး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကျူးလွန် ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့တဦးဦး အလိုတူ အလိုပါ ကျူးလွန်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့တဦးဦး ပေါ်လျှော့မှုတခုခုကြောင့် ကျူးလွန်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားပြု လျှင် အဆိုပါဒါရိုက်တာ၊ မန်နေဂျာ၊ အတွင်းရေးမှူး၊ သို့မဟုတ် အခြားအရာရှိ သည် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်၊ တရားစွဲဆိုခြင်းလည်း ခံရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ။ ဤပုဒ်မပါကိစ္စများအလို့ငှါ—

- (က) “ကုမ္ပဏီ” ဆိုသည်မှာ၊ တရားဝင်အဖွဲ့အစည်း တခုခုကို ဆိုလို သည့်ပြင်၊ ထိုစကားရပ်တွင် အစုစပ်လုပ်ငန်း၊ သို့မဟုတ် အခြား အသင်းအဖွဲ့ တခုခုလည်းပါဝင်သည်။
- (ခ) “ဒါရိုက်တာ” ဆိုသည်မှာ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ထိုအစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် အစုစပ်ပါဝင်သူ၊ သို့မဟုတ် အစုရှင်ကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း ၆

အထွေထွေပြဋ္ဌာန်းချက်များ

၁၁။ ။ (၁) ဤဥပဒေပါ ရည်ရွယ်ချက်များကို ထမြောက် အောင်မြင်စေရန်နှင့် ဤဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် ကိစ္စရပ်များအတွက် အစိုးရသည် နည်းဥပဒေ၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(၂) အစိုးရသည် ပုဒ်မ ၆ နှင့် ၇ တွင် ဖော်ပြထားသော ဥပဒေများ၏ အမည်စာရင်းကို အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ် ှန်၍ လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက် နိုင်သည်။ ထုတ်ဖော်နိုင်သည်။

၁၂။ ။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်နေစဉ် သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်သည့် သဘော သက်ရောက်သော အပြုအမူကို ပြုနေစဉ် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁ တွင် အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၃။ ။ ဤဥပဒေအရ သော်၎င်း၊ ဤဥပဒေအရ ပြုသည် သို့မဟုတ် ထုတ်သည့် နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေ၊ စည်းကမ်း ဥပဒေ၊ အမိန့်၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်များ အရ သော်၎င်း၊ ရိုးသားသော သဘောဖြင့် ပြုလုပ်သည့် အတွက် သို့မဟုတ် ပြုလုပ်ရန်ကြံရွယ်၍ ဆောင်ရွက်သည့် အတွက် မည်သူ့ကိုမျှ တရားမမှုဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်စေ၊ အခြားတရားမှုခင်းဖြစ်စေ မစွဲဆိုရ။

၁၄။ ။ ပုဒ်မ ၃ ၏ အပိုဒ် (၂) (က)၊ အပိုဒ် (၃) (က)၊ အပိုဒ် (၅) (ခ) နှင့် အပိုဒ် (၆) (က) တို့တွင် ဖော်ပြထားသည့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများသည် အစိုးရ၊ သို့မဟုတ် အစိုးရလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက ဦးစီးကွပ်ကဲထုတ်လုပ် ရောင်းချသော အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံ၊ လုပ်ငန်းဌာနနှင့် သော်၎င်း၊ ပြည်သူ့အလုပ်သမားကောင်စီ၊ သို့မဟုတ် ပြည်သူ့တောင်သူလယ်သမားကောင်စီ၊ သို့မဟုတ် သမဝါယမ အသင်းများက ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည့် ဆေးခန်းများနှင့် သော်၎င်းမသက်ဆိုင်စေရ။

၁၅။ ။ ဤဥပဒေပါ စကားရပ်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၆ နှင့် ၇ တွင် ဖော်ပြထားသော ဥပဒေများနှင့် ယင်းဥပဒေများအရ ပြုသည် သို့မဟုတ် ထုတ်သည့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေ၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ အမိန့်၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်များပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဤဥပဒေရည်ရွယ်ချက်နှင့် သဘောထားနှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ မဆန့်ကျင်သည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်စေ၊ အစိုးရက ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်သည် အဆုံးသတ်အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။

၁၆။ ။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အားလုံးမှဖြစ်စေ၊ တခုခုမှဖြစ်စေ မည်သည့်
ပုဂ္ဂိုလ်၊ သို့မဟုတ် မည်သည့်အရာကိုမဆို စည်းကမ်းချက်
ကင်းလွတ်ခွင့်။ ထား၍သော်၎င်း၊ စည်းကမ်းချက် မထားဘဲ သော်၎င်း၊
အစိုးရက အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၁၇။ ။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အားလုံး၊ သို့မဟုတ် တခုခုထမြောက်
အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲများ
ပေါ်ပေါက်လာလျှင်၊ အစိုးရသည် ထိုအခက်အခဲပျောက်
အခက်အခဲများပျောက်
ရန်အမိန့်ဖြင့် လိုအပ်သလို
ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်။
ရန်အလို၎် အကြောင်းအားလျော်စွာ အမိန့်ဖြင့် လိုအပ်
သည် ထင်မြင်သော မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်ကိုမဆို ပြု
လုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ပုံ) ဗိုလ်နေဝင်း၊

ဥက္ကဋ္ဌ၊

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးကောင်စီ၊
ရန်ကင်းမြို့၊ ၁၃၃၃ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလ်လပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်၊
(၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်။)

အမိန့်အရ၊

(ပုံ) ဗိုလ်မှူးကြီး ကိုကိုး

အတွင်းရေးမှူး၊

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီ။